

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑ

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

copyright © 2005- 2006

Νίκου Καζαντζάκη)

Από το Δημοτικό Σχολειό απομένει ακόμα στη θύμησή μου ένας σωρός παιδικά κεφάλια, κολλητά το ένα πλάι στο άλλο, σαν κρανία· τα πιο πολλά θα 'χουν γίνει κρανία. Μα απάνω από τα κεφάλια αυτά απομένουν μέσα μου αθάνατοι οι τέσσερις δάσκαλοι:

Ο Πατερόπουλος στην Πρώτη Τάξη, γεροντάκος, κοντός, αγριομάτης, με κρεμαστά μουστάκια, με τη βίτσα πάντα στο χέρι· μας κυνηγούσε, μας περμάζωνε και μας έβαζε στη γραμμή, σαν να 'μαστε παπιά και μας πήγαινε στο παζάρι να μας πουλήσει. «Το κρέας δικό σου, τα κόκαλα δικά μου, δάσκαλε, του παραγγέλνε κάθε γονιός παραδίνοντάς του το αγριοκάτσικο παιδί του· δέρνε το, δέρνε το, ωσότου να γίνει άνθρωπος». Και μας έδερνε αλύπητα· και περιμέναμε όλοι, δάσκαλος και μαθητές, τότε, με το πολύ το ξύλο, θα γίνουμε άνθρωποι. Σαν μεγάλωσα κι άρχισαν οι φιλόδοξες θεωρίες να παραστρατίζουν το νου μου, ονομάτισα βάρβαρη τη μέθοδο αυτή του πρώτου μου δασκάλου· μα σαν γνώρισα ακόμα πιά καλά τη φύση του ανθρώπου, βλογώ την άγια βίτσα του Πατερόπουλου· αυτή μας έμαθε πως ο πόνος είναι ο πιά μεγάλος οδηγός, στον ανήφορο που φέρνει από το ζώο στον άνθρωπο.

Ο Τίτυρος βασίλευε στη Δευτέρα Τάξη· βασίλευε, ο δύστυχος, μα δεν κυβερνούσε. Χλωμός, με γυαλάκια, με κολλαριστό πονκάμισο, με μυτερά στραβοπατημένα λουστρίνια, με μια μεγάλη μύτη τριχωτή, με λιγνά δάχτυλα, κίτρινα από τον καπνό. Δεν τον έλεγαν Τίτυρο, τον έλεγαν Παπαδάκη· μα μια μέρα του 'φερε ο κύρης του ο παπάς από το χωριό πεσκέσι ένα μεγάλο κεφάλι τυρί. «Τι τυρός είν' αυτός, πάτερ;» έκαμε ο γιός, τ' άκουσε μια γειτόνισσα που έτυχε στο σπίτι, το 'πε παραπέρα, πήραν τον κακομοίρη το δάσκαλο στο μεζέ και του 'βγαλαν το παρατσούκλι. Ο Τίτυρός μας λουπόν δεν έδερνε, παρακαλούσε· μας διάβαζε *Ροβινσώνα*, μας ξηγούσε την κάθε λέξη κι ύστερα μας κοίταζε με τρυφεράδα κι αγωνία, θαρρείς μας παρακαλούσε να καταλάβουμε. Μα εμείς ξεφυλλίζαμε το *Ροβινσώνα* και κοιτάζαμε εκστατικοί στις κακοτυπωμένες ζωγραφιές τα τροπικά δάση, τα δέντρα με τα παχιά φύλλα, το *Ροβινσώνα* με το φαρδύ χορταρένιο καπέλο και τη θάλασσα γύρω που απλώνονταν έρημη. Κι ο κακόμοιρος ο Τίτυρος μας κοίταζε ικετευτικά και περίμενε.

Στην Τρίτη Τάξη ο Περίανδρος Κρασάκης. Ποιός ανέπλαχνος νουνός έδωκε τ' όνομα του άγριου τύραννου της Κόρινθος στον καχεκτικό αυτό ανθρωπάκο, με το αφηλό σκληρό κολάρο για να μη φαίνονται οι σκρόφουλες στο λαιμό του, με τα λιγνά σαν του τζιτζικια ποδαράκια, με το άσπρο μαντιλάκι πάντα στο στόμα, να φτύνει, να φτύνει και να κόβεται η πνοή του; Αυτός είχε μανία με την καθαριότητα· κάθε μέρα επιθεωρούσε τα χέρια μας, τ' αυτιά μας, τη μύτη, τα δόντια, τα νύχια. Δεν έδερνε αυτός, δεν παρακαλούσε, μα κουνούσε τη χοντρή, γεμάτη σπυριά κεφάλια του.

— Ζώα, μας φώναζε, γουρούνια, αν δεν πλένεστε κάθε μέρα με σαπούνι, δε θα γίνετε ποτέ σας άνθρωποι. Τι θα πει, μαθές, άνθρωπος; Αυτός που πλένεται με σαπούνι. Το μυαλό δε φτάνει, κακομοίρηδες, χρειάζεται και σαπούνι. Πώς θα παρουσιαστείτε στο Θεό με τέτοια χέρια; Πηγαίνετε έξω στην αυλή να πλυθείτε!

B. Ερωτήσεις :

1. Πώς συμπεριφερόταν καθένας από τους τρεις δασκάλους στα παιδιά ; (μον. 2,5)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

copyright © 2005- 2006

2. Να παρουσιαστεί η δομή της 3^{ης} παραγράφου (μον. 1)
 2. Να βρείτε το Υποκείμενο του ρήματος , το Αντικείμενο , το Κατηγορούμενο

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
 και τον επιθετικό προσδιορισμό στις προτάσεις που ακολουθούν :
 copyright © 2005- 2006

- ❖ Καθημερινά επιθεωρούσε τα χέρια μας και τ'αυτιά μας.
- ❖ Η παιδαγωγική μέθοδος του δασκάλου ήταν βάρβαρη .

(μον. 1,5)

4. Να τοποθετήσετε τα επίθετα με τα ουσιαστικά στο ζητούμενο τύπο :

(τραχύ) (έδαφος) : Ονομαστ. Πληθυντ >

(βάρβαρη) (μέθοδος) : Αιτιατική Πληθυντ. >

(αυστηρό) βλέμμα) : Γενική Πληθυντ. >

(ελλιπής) (γνώση) : Γενική Ενικού >

(μον. 2)

5. Να αντικατασταθούν χρονικά τα παρακάτω ρήματα στο πρόσωπο που ζητείται :

μαθαίνω (β' πληθυντ .) παρουσιάζομαι (γ' ενικού)

ΧΡΟΝΟΙ		

(μον. 2)

6. Να γράψετε μια πρόταση χρησιμοποιώντας το ρήμα απολαμβάνω (σε οποιοδήποτε χρόνο και πρόσωπο .)

(μον. 1)

Γ. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ :

Αν εσείς ήσαστε δάσκαλος , πως θα προσπαθούσατε να ασκείτε το επάγγελμά σας όσο το δυνατόν καλύτερα ;

(Αναπτύξτε τις σκέψεις σας σε 2-3 παραγράφους)

(μον. 10)